

Гришко С.В.

*к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,*

Харківський національний університет радіоелектроніки

Пивовар А.О.

студент,

Харківський національний університет радіоелектроніки

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ЕЛЕМЕНТ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ

Пандемія у 2020 році призвела до масштабних змін у глобальному робочому просторі. Вимоги щодо закриття компаній прискорили перехід на віддалену роботу та змінили майже кожен аспект робочого життя. Багато корпоративних культур важко «справлялися» з новою реальністю. Це виявило проблеми адаптації корпоративної культури до сучасного ландшафту загроз. Корпоративна культура складається з прийнятих в організації цінностей, переконань, принципів та норм поведінки, які розділяються її працівниками [1]. Саме тому найбільша ініціатива з безпеки може провалитися через несумісну корпоративну культуру. З огляду на підвищення вразливостей бізнесу в сучасному волатільному середовищі, актуальним стає питання розробки та впровадження особливого елемента корпоративної культури – культури безпеки. Розвиток і підтримка ефективної культури безпеки є важливим компонентом захисного режиму безпеки і допомагає пом'якшити низку загроз, які можуть завдати організаціям фізичної, репутаційної або фінансової шкоди.

Культура безпеки відноситься до набору цінностей, спільних для всіх в організації, які визначають, як люди повинні думати про безпеку, підходити до неї та дбати про неї [2]. Дотримання правильної культури безпеки допоможе розвинути персонал, який піклується про безпеку, і сприятиме бажаній поведінці в галузі безпеки. Важливо зазначити, що культура безпеки не замінює

спеціальних безпекових заходів чи роботу спеціалістів в області безпеки, але доповнює їх та створює сприятливе середовище. Переваги ефективної культури безпеки включають наступне:

- суцільна пильність персоналу: все співробітники будуть задіяні в питаннях безпеки та нести відповідальність за них;
- підвищене дотримання захисних заходів безпеки;
- знижений ризик інсайдерських інцидентів;
- обізнаність про найбільш актуальні загрози безпеці;
- підвищена відповідальність.

Таким чином, ефективна культура безпеки перетворює безпеку на колективну турботу та відповідальність, яку поділяють усі в організації. Щоб дістатись такого стану, організації потрібні системні заходи (рис. 1)

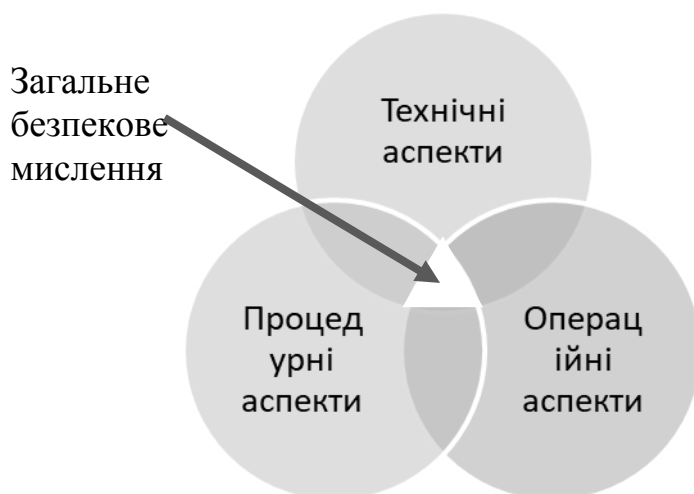

Рисунок 1 – Концептуальна модель корпоративної культури безпеки

Джерело: розроблено авторами

Для забезпечення системного підходу корпоративна культура безпеки має охоплювати технічні, процедурні та операційні аспекти. Але важливо, щоб все це «цементувалось» через загальне безпекове мислення, яке формується через [3]: підвищення обізнаності персоналу, менеджменту, власників та стейкхолдерів про потенційні загрози, дотримання правил і вказівок та активне прийняття відповідальності співробітниками.

Дослідження вказують на певні організаційні риси, які суттєво впливають на культуру безпеки [4]:

- прийняття змін: раптові соціальні та технологічні загрози, зміни нормативних вимог і правових процесів змушують компанії адаптуватися;
- цінування інформаційної безпеки: участь співробітників у прийнятті безпекових рішень є фактором відповідальності;
- відкрите середовище: ініціювання обговорень збільшує участь працівників, генеруючи нові ідеї для кращого захисту компанії;
- заохочення творчості: компанії залежать від креативності в боротьбі зі зловмисними спробами отримати доступ до конфіденційних даних, бо самі зловмисники дуже винахідливі і протидія вимагає такої ж винахідливості;
- повага до конфіденційності: культура, яка поважає конфіденційність співробітників і клієнтів, краще охоплюватиме політику і технології компанії;
- довгострокове мислення: створюючи досяжні цілі з довгостроковими елементами, компанія сприяє зміцненню культури безпеки.

Ці властивості допоможуть корпоративній культурі стати більш орієнтованою на безпеку.

Перелік джерел посилання

1. Vanderburg E. Developing a Security Oriented Corporate Culture. JurInnov White Paper. 2012. 15 p.
2. Cheviot P. Bringing a Corporate Security Culture to Life. Elsevier, 2013. <https://doi.org/10.1016/C2012-0-07739-3>.
3. Lerche E. Corporate security culture: an exploration of corporate aviation security culture through the lens of senior management: a socio-technical approach. PhD Thesis. University of Portsmouth. 2021.
4. Ruighaver A.B., Maynard S.B., Chang, S. Organisational Security Culture: Extending the End-user Perspective. *Computers & Security*. 26(1). 2007. P. 56-62.